

Spis treści

W spisie treści przy tytułach utworów podano także paginację przypisów z tomu drugiego. Została ona wyróżniona kursywą.

Ogród nie plewiony jednego dziesięciolecia 7

Uwagi o doborze i układzie tekstów 43

Nota edytorska 45

PRZED WOJENNĄ BURZĄ

1. W zaborze pruskim

JAN NIKODEM JARON

Polska mowa 53 7

Czuj duch! 54 7

FRANCISZEK SĘDZICKI

Czas, abyśmy już ze snu powsta-
li 55 8

2. W Królestwie Polskim

ARTUR OPPMAN (OR-OT)

Krzyżyk z Olszyny 57 8

Prośba o piękną śmierć 59 8

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMA-
JER

Fragment z wiersza dla mego syn-
ka 60 8

EDWARD SŁOŃSKI

Ojczyzna 63 9

ZDZISŁAW DĘBICKI

Bitwa 65 9

Przez rdzę zjedzona stara szpa-
da... (1812—1912) 66 9

ALEKSANDER SZCZĘSNY

[Chłodny pot, wżerający się w stal
karabinu...] 67 9

TADEUSZ MICIŃSKI

Hymn Banity [Fragmenty] 68
9

ANNA ZAHORSKA (SAVITRI)

Lecz two serce mię pozna, Ojczy-
zno!... 70 10

MARIA MARKOWSKA

Wigilie 71 11

Hej, biją dzwony! 72 11

STANISŁAW DŁUGOSZ (JERZY
TETERA)

Z etapu 75 11

KAJETAN SAWCZUK

I dotąd naród nasz nie wierzy...
76 11

Pożegnanie [Fragmenty] 77 11

ANONIM

Piosenka o „spluwie” 79 12

BOLESŁAW LUBICZ-ZAHOR-
SKI

Łodzianka 79 12

3. Poezja irredencka w Galicji

MARIA KONOPNICKA

R. 1908 81 13

Rota 82 13

WŁODZIMIERZ PRZERWA-TET-
MAJER

Marsz Skrzyneckiego 85 14

LEOPOLD STAFF
Dziesiąta Muza 90 14

MIECZYŚLAW SMOLARSKI
Gdzie huf ten wasz... 90 15

ANNA NEUMANOWA
Do młodych [Fragment] 92 15

MARYLA WOLSKA
Cicho! Żywie Duch... 93 15

ANTONI KUCHARCZYK (JAN-
TEK Z BUGAJA)
Cieniom śp. Wyspiańskiego 94
15

MICHAŁ SOKOLNICKI (J. N.
BYSTRAM)
Ziemia i orzeł 94 15
Do szabli w muzeum 95 15

KAZIMIERA ILLAKOWICZÓW-
NA
Bunt młodości 95 16
Zakończenie 96 16
Trzy struny 99 16

STANISŁAW DŁUGOSZ (JERZY
TETERA)
Trzeba pieczętować krwią 100
16
Straceńcy 100 16
Dojść musimy... 101
Poświęcenie 102
Wię 103 16
Idę złotym popołudniem... 104
Nasz los 105

WACŁAW TURZYMA
Narodzie — wstań! 105 17

ANDRZEJ SIENKIEWICZ
Pod broń! 106 17

F.B. (kryptonim)
Śnią nam się... 109 17

JAN FRYLING
O karabinie mój! 110 17

KONRAD LIBICKI
O szpado moja! 111 17

JÓZEF MĄCZKA
Czuj duch! 112 17

ZOFIA ZAWISZANKA (ANNA
WIŚNIEWIECKA)
Przed burzą 115 18
W przededniu [Fragmenty] 115
18

4. Pieśń galicyjska

IGNACY KOZIELEWSKI
[Wszystko, co nasze, Ojczyźnie
oddamy!...] 117 18

IGNACY KOZIELEWSKI, OLGA
DRAHONOWSKA-MĄŁKOW-
SKA
Marsz skautów 119 18

WŁADYSŁAW BELZA
Pieśń młodych skautów 119 18

ANONIM
Marsz strzelców lwowskich 120
19

ANONIM
Straż nad Wisłą 124 20

ANONIM
Hymn strzelecki 125 20

WŁADYSŁAW ORKAN
Marsz strzelców 126 21
Pobudka 129 21

ANONIM
Pieśń strzelców 130 21

BOLESŁAW LUBICZ-ZAHOR-
SKI
Pieśń strzelecka 130 21

AUTORZY RÓŻNI
O mój rozmarynie... 132 22

FELIKS GWIŹDŹ [?]
Przybyli ułani 133 23

ANONIM
Hej, hej, ułani! 134 25

ANONIM
Jadą ułany 134 26

ANONIM
Hej, idą strzelcy 137 27

AUTORZY RÓŻNI
Nasza artyleria 138 27

ANONIM
Jestem sobie chłopak młody 139 28

ANONIM
Czemuż ty, dziewczyno? 139 28

ANONIM
Gdzie ty jedziesz, Jasiu? 140 28

5. Z dala od kraju

REMIGIUSZ KWIATKOWSKI
Tym, którzy trwają od ojczyzny
z dala... [Fragmenty] 141 28

TADEUSZ HIŻ
Sclavus saltans 142 29

BRONISŁAWA OSTROWSKA
Wiosna 1912 r. 143 29
Siejba grobów 144 29

WACŁAW DENHOFF-CZARNO-
CKI

U obcych 147 29
Straż przednia 148 30
Polskiemu pułkownikowi 148 30

OKRES WIELKIEJ WOJNY

I. ROK PIERWSZY

1. W Poznańskim

MARIA SZEMBEKOWA
Pobudka 2.8.1914 155 30
Październik 156 31
Czerwiec 156 31

ROMAN WILKANOWICZ
W Dzień Zaduszny 158 31

MARIA PARUSZEWSKA
Piekło na ziemi 159 31

2. W Królestwie Polskim

EDWARD SŁOŃSKI
Ta, co nie zginęła 161 32
Rozdziobią nas... 163 32
Na zgliszczach 163 32
Mój miły 164 33
Szły tędy pułki kozackie... 165 33

Panu Waleremu Briusowowi 167 33
Czy Ty wyrośniesz? 168 34
Sen o szpadzie 168 34
Bociany 169 34

ZDZISŁAW DĘBICKI
Rozmowa 170 35
Tej samej godziny... 171 35
Jarzębiny 171 35
Wczoraj a dzisiaj 172 35
Droga śmierci 173 35

WIKTOR GOMULICKI
Dwugłos 174 36

KAZIMIERA IŁŁAKOWICZÓW-
NA
A ta dudka z zielonej wierzbiny... 176 36

JULIAN EJSMOND
Do Polski 178 36
Kiedyś... 178 36

BRONISŁAWA OSTROWSKA
Wiosna 1915 181 36

JAN LEMAŃSKI
Wiosna w roku 1915 182 37

ZOFIA TABEŃSKA (Z. OSA)
Z chwili 184 37

ANONIM
Mazurek wojenny 185 37

JADWIGA MARCINOWSKA
Odjeżdżającym 186 37

3. W szeregach strzelców

- TADEUSZ OSTROWSKI (i inni)
Kadrówka 189 38
- BOLESŁAW WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI
Wstąp, bracie, między strzelce!
189 40
- O pierwszym patrolu 191 40
- Piosnka 1 szwadronu ułanów Beliny 191 41
- ANONIM
Przysięga w Kielcach 192 41
- PAWEŁ WÓJCIKOWSKI (KORIAT)
Śpiewka oddziału Beliny 193 41
- STANISŁAW DŁUGOSZ (JERZY TETERA)
Pod Warszawą stoją rezerwiści...
194 41
- Nad Wisłą 197 42
- Z odwrotu 197 42

4. Krag I Brygady

- JERZY ŻUŁAWSKI
Do moich synów 199 42
- WACŁAW DENHOFF-CZARNOCKI
O poległych ułanach 200 42
- Jasiuleńko 201 43
- Płaczki 202
- Dwór 202
- Jabłoń 203
- Federacja 203 43
- BOLESŁAW LUBICZ-ZAHORSKI
Ułani Beliny 204 43
- Piechocie polskiej 204 43
- EDWARD SŁOŃSKI
Tym, co odeszli 207 44
- Pan Belina 208 44
- O mój rozmarynie! 208 44
- Brygadier Piłsudski 212 44

- Kto Ciebie chciał, ten wierzył
212 45
- RAJMUND SCHOLZ
Przez niwy polskie płynie... 215 45
- Po Kętach 216 45
- BOLESŁAW POCHMARSKI
Pieśń legionistów polskich 217 46
- Warszawo! (Wezwanie od czwartaków) 218 46
- WACŁAW KOSTEK-BIERNACKI
Jedzie, jedzie na Kasztance...
219 47
- GABRIEL TADEUSZ HENNER
Dzieli nas ogród róż, dziewczyno...
220 47
- ADAM KOWALSKI
Legioniści w okopach 223 47
- Miała matka trzech synów 223 48
- BOLESŁAW WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI
W medycynę naszej doby... 225 48
- ANONIM
O lapiduchach 226 49
- JAN JANUSZEWSKI
Trębacz 227 49
- Moskale zabrali 228 49
- STEFAN FELSZTYŃSKI
Siedzimy tu, w Zagaju 228 50
- ANONIM
Jadą tabory... 232 50
- ### 5. Krag II Brygady
- JÓZEF RELIDZYŃSKI
Pieśń Legionów 233 50
- JÓZEF MACZKA
Wstań, Polsko moja! 235 51
- Przed bitwą 236 51
- Starym szlakiem 236 51

Kiedyś... 239 52
 Matuli mojej... 240 52
 Gadu-gadu 241 52
 Trzy Maryje 242 52
 Na starą nutę... 243 52
 Do pamiętnika chorążyny W.G.
 243 53
 Muzyka wieczoru 244 53
 Rotmistrzowej sławie... 248 53
JÓZEF ANDRZEJ TESLAR
 Powstańmy wraz!... 252
 Polska — to my!... 253 54
 Kres i miara 254
 Maławogórski kościół 254 54
RAJMUND BERGEL
 Bezimienne groby 257 54
STANISŁAW STWORA
 List Krysi 258 54
EDMUND BIEDER
 Modlitwa legionistów przed bitwą
 260 54
EDWARD WOJCIECHOWSKI
 [Ciężki los podchorążego...] 260
 54
TADEUSZ KOŃCZYCKI
 Druga Brygada w Karpatach
 262 55
JÓZEF ENGLICHT
 Duma o Drugiej Brygadzie 262
 55
ANONIM
 Bośmy żołnierze jako psy 264
 56
ADAM SZANIA
 [Wiersz na krzyżu] 265 56
**FRANCISZEK RAWITA BIED-
 ROŃ**
 Mołotków. Śpiew 266 57
BOGUSŁAW SZUL
 Odwiedziny w Mołotkowie 267
 57
 Armata 268 58

ANONIM
 Pluton dziewczątek 271 58
ANONIM
 Legiony to zwycięska nuta 272
 58

6. W Galicji

MELANIA MEDLINGERÓWNA
 Mściciele krwi polskiej powsta!...
 273 59

KAZIMIERZ W. (kryptonim)
 Czy to jawa? 274 59

ANONIM
 Rok 1914 275 59

MARIA LESZCZYŃSKA
 Dwór zrabowany 276 59

ARTUR ĆWIKOWSKI
 Ballada o żołnierzu 276 60

LUDWIK SZCZEPAŃSKI
 Strofy dnia 277 60

JAKUB BOJKO
 Ach, pojechał syn na wojnę...
 278 60

ANONIM
 Pieśń polskich żołnierzy 282
 60

MARIA CZESKA
 Z naszej doli... 284 61

MARYLA CZERKAWSKA
 Hej, gdzieś w mogiłach... 285
 61

Jak pójdziesz... 286
 Odkąd na wojnę... 287 61

RENA MARYTH
 Józefowi Piłsudskiemu [Fragment]
 287 61

JAN KASPROWICZ
 Księga ubogich
 XXVI [A może z straszliwej za-
 wiei...] 288 61
 XXVIII [A ci, co zaznawszy zno-
 ju...] 290 62

II. MIESIĄCE PRZEŁOMU

1. Kampania wołyńska Legionów Polskich

Krąg I Brygady

EDWARD SŁOŃSKI

Grób strzelca 294 62

A gdy na wojenkę szli Ojczyźnie
służyć... 295 62

Już Ją widzieli idącą... 296 62

Na froncie 299 62

BOLESŁAW LUBICZ-ZAHORSKI

Komendantowi 300 63

Reduta Piłsudskiego 301 63

JAN STARZEWSKI

Do moich przyjaciół 301 63

W pochodzie (Litwa i Wołyń)
302

Nad Stochodem (Hulewicze)
303 63

Bogate żołdacy 304

Milcząca pozycja (Z walk między
Stochodem a Styrem) 304 64

ROMAN WOJNICZ HOROSZKIEWICZ

Gdy kiedyś, po latach wielu 305
64

STANISŁAW FALKIEWICZ

Skąd smutek ten? 306 64

Zamarła godzina 309 64

GUSTAW BOSKI

Kukle, Kamieniucha to szczyt na-
szej chwały 310 64

ANONIM

Hej, jadą ułani 311 65

WŁADYSŁAW DUNIN-BORKOWSKI

Belinowe ułany (Pieśń dziadow-
ska) 311 65

ON (kryptonim)

Lamenty legionisty 312 66

ANONIM

Rym-cym-cym 315 66

BOLESŁAW WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI

Piosenka urlopnika z 6 pułku Le-
gionów 316 66

Moja para 316 67

Tam przy biurku w Piotrkowie...
317 67

Pan Pułkownik jedzie na front
319 68

LEON ŁUSKINO(?) BOLESŁAW
LUBICZ-ZAHORSKI(?)

Piechota [wersja I] 320 69

Piechota [wersja II] 323 69

JAN EMIL LANKAU

[Rozkwitają pączki białych róż...]
324 69

KAZIMIERZ WROCZYŃSKI

[Rozkwitły białe pęki róż...]
324
70

ANONIM

[I ni z tego, ni z owego...]
325
71

Krąg II Brygady

JÓZEF MACZKA

Przed szturmem 325 72

Szare rotty 326 72

Krwawy spadek 327 72

Droga Legionów (Fragment)
327 73

Poległej braci 331 73

Ułańskie czako 332 73

RAJMUND BERGEL

Rozdziobią nas kruki, wrony...
333 73

W świątyni Pańskiej 334 74

Na Wołyniu 335 74

W opuszczonym okopie 336 74

Biwak 336 74

Piechur 337 74

Żołnierze legionu 337

Legiony 338 74

STANISŁAW CZASZ

Życie w rowach 341 75

Reflektor 341

Po ataku 342

Pociąg szpitalny 342

Atak gazowy 343

Na obserwacji 344

Chciałbym... 344

W słońcu 345 75

Braciom 345

Echa 346

Po ranach serca... 347

Mój czarny chorał 347 75

ARTUR PRĘDSKI

Cichy kres 348 75

Ułańskie strofy 349 75

LEOPOLD KRONENBERG

Pieśń Legionów 350 75

ANONIM

Wojenka 353 76

Krąg czwartaków**JÓZEF RELIDZYŃSKI**

Jadą ułani... 354 77

O, dworku... (Wspomnienia z Królestwa i Wołynia) 355 77

Na warcie 357 77

Hymn piechoty polskiej 357 77

Rota 358 77

O mój rozmarynie 359 78

Modlitwa o piękną śmierć 364 78

JÓZEF ANDRZEJ TESLAR

Doczekaliśmy jesieni 365 78

Sztandar Czwartaków 367 78

FELIKS GWIŹDŹ

Piechota polska 368 78

TADEUSZ DALEWSKIŻałosne trele relutonów, śpiewane na bankiecie oficerskim dn. 20 XI 1915 r. pod Koszyszcza-
mi 369 79

Tym w Hinterlandzie... 371 79

**2. W mundurach armii zabor-
czych****ANONIM**

Odmienne barwy 373 79

TADEUSZ SZANTROCH

Ostatnie wspomnienie 374 80

Jeńcy 375 80

Lotnik 375 80

Jesień w górach 1916 376 80

Wieje z głębi okopów... 376 80

Do śmierci będzie mi wciąż grać...
377 80

Piosenka 377 80

KAZIMIERZ WIERZYŃSKIKiedy to wszystko się skończy
378

Krzeszów 379 81

Popkowice 379 81

Piosenka 380

HENRYK BUKOWSKI

Chwilą smutku... 380 81

Anhelli 381 81

**JÓZEF ALEKSANDER GAŁU-
SZKA**

Żołnierzowi polskiemu 382 81

KAROL ROSENFELD

Ostatnia przysługa 383 81

ANONIM[Cesarz wydał rozkaz — stanęli
Polacy...] 383 82**LUDWIK NG (kryptonim)**

Bitwa pod Kraśnikiem 384 82

**ANTONI KUCHARCZYK (JAN-
TEK Z BUGAJA)**

Żołnierzy, Polaków... 385 83

ANONIM

Jakem maszerował 386 83

3. W Galicji**KAROL LEPKOWSKI**

Jeniec 387 83

Wyrok 389 83

Zegary (W rocznicę nocy listopadowej 390 84

Wiosna 393 84

LUCJAN RYDEL

Przed krucyfiksem wawelskim
393 84

ANTONI WAŚKOWSKI

Błogosław, Boże 394 85

ARTUR SCHRÖDER

Na polskich rozłogach 397 85

ZOFIA ZAWISZANKA (ANNA
WIŚNIEWIECKA)

Samokłeski 6 VIII 1915 398 85

JADWIGA STROKOWA (JADWIGA
Z ŁOBZOWA)

Kto cię wołał? 399 86

Wolny Lwów! 400 86

ANONIM

Warszawa wzięta! 401 86

WITOLD BUNIKIEWICZ

Na ziemi naszej noc i mrok 401
86

ROMAN FELDSTEIN-FELSZ-
TYN

Błogosławiona! 402 86

ALFRED ŁOŚ

Zadumanie 405 87

HENRYK ZBIERZCHOWSKI

Żołnierz 405

Bezimienny 406 87

Ślepiec 407 87

Neurastenik 408

ALEKSANDER SŁAPA (ALEK-
SANDER LUSINA)

Czy potrafimy? 409 87

JAN KASPROWICZ

Księga ubogich

XXXVII [Padłeś z daleka od swo-
ich...] 410 87

XL [Rzadko na moich wargach...]
412 87

4. Pod okupacją austro-niemiecką

ZUZANNA RABSKA

5 sierpnia... 415 88

MARIA KUŹMIŃSKA (NADBOR)

Na mowę hr. Bobrńskiego w Du-
mie po stracie Warszawy 416
88

JADWIGA MARCINOWSKA

Wojna 417 88

ZDZISŁAW DĘBICKI

Jesień 1915-go roku 418 88

LEON RYGIER

Legiony 422 89

Spotkanie. Ballada 423 89

ALFONS DZIĘCIOŁOWSKI

Pieśń o Józefie Piłsudskim 428
89

EDWARD KOZIKOWSKI

Głos z domu niewoli 429 90

FRANCISZKA ARNSZTAJNOWA

[W Wigilię, gdy zapada zmrok...] 430 90

JAN LECHOŃ

P. Józefowi Relidzyńskiemu 431 90

Polonez artyleryjski 432 90

STANISŁAW PIOLUN-NOY-
SZEWSKI

Ojczyźnie... 434 91

ANDRZEJ WŁAST

Bezdomni 434 91

TADEUSZ KOŃCZYC

Piosenka, moja ty piosenka... 437 91

ZDZISŁAW KLESZCZYŃSKI

Sonet zmiążdżony. Ballada 438
91

ZOFIA WOJNAROWSKA

[Szumią wichrem kołysane topo-
le...] 441 91

[Nie chcemy Polski, jeśli ma być...] 442 91

JULIAN TUWIM

Atak 443 92

„Mort Homme” 443 92

MARIA PRZEDBORSKA

[Przychodzą do mnie o północy...] 444

Długi, ponuro milczący korytarz 444

Nie wiem, dokąd idę 445 92

Jedna z tylu śmierci 445

[Nie mogę pisać — krew mi ślepi oczy...] 446

ANTONI LANGE

Sielanka 446 92

5. Na Zachodzie

EDWARD LIGOCKI

[Zimna stal karabinu — ranków świeża rosa...] 450 92

[Dzień mój każdy jest jakby zagasłe ognisko...] 451 93

Sambra i Moza 451 93

Pieśń ułańska 453 93

JAN STYKA

Bajończykom 454 94

ADAM BEDERSKI

Działa biją w Wogezach 457 94

WŁADYSŁAW ORKAN

Inter arma 458 94

ANNA NEUMANOWA

Warszawo — będziesz naszą! 460 95

JÓZEF PUZYNA (WEJDAWU-TAS)

Milczysz, Warszawo!... 463 95

[Mielicie, chamy, wśród kołtunów wielu...] 465 95

TADEUSZ NALEPIŃSKI

Ave Patria!... Opowieść z czasów wielkiej wojny, powracającej

nam byt niepodległy. Księga piąta. Oko w oko [Fragmenty] 466 96

6. Na Wschodzie

BOGUSŁAW ADAMOWICZ

Kartka z dziennika 487 99

STEFANIA PODHORSKA-OKOŁÓW

Polska bezdomna 488 99

BRONISŁAWA OSTROWSKA

Szubienica 489

Krzywdą 490 100

[O skwitnijcie, czarne krzyże cmentarne!...] 491

LEOPOLD STAFF

Miałeś ty, ludu... 492 100

MARIA GROSSEK-KORYCKA

Polskie święta 1915—1916. Wilia 493 100

WŁADYSŁAW LUDWIK EVERT

Przeżyte 494 101

KAZIMIERA ILLAKOWICZÓWNA

„Stało się serce moje jako wosk topniejący wpośród żywota mego”. Psalm XXI, 15 [Fragmenty] 496 101

III. W KRĘGU LISTOPADOWEGO KRÓLESTWA

1. Wokół aktu 5 listopada

EDWARD SŁOŃSKI

5 listopada 1916 r. 503 102

W listopadowym słońcu 504 102

Jutrzejszy dzień 507 102

JÓZEF MĄCZKA

Zwiastun 509 102

Manifest (5 XI 1916 r.) 509 102

Zmartwychwstanie 510 103

ANONIM

Jeszcze Polska nie zginęła (5 XI 1916) 511 103

ANONIM

Kolęda legionowa z r. 1916 511 103

ANONIM

Kolęda warszawska na r. 1916 515 104

2. Zmierzch Legionów

JÓZEF ANDRZEJ TESLAR

Po ulicach się snują żołnierze 518 106

Taki wicher wieje... 519 106

WACŁAW DENHOFF-CZARNOCKI

Dziadku nasz... 520 106

ZOFIA ZAWISZANKA (ANNA WIŚNIEWIECKA)

Wodzowi [Fragmenty] 521 106

RAJMUND BERGEL

Co mi tam 522 107

JÓZEF RELIDZYŃSKI

Samarytanka 522 107

ARTUR SCHRÖDER

Dworek 526 107

BOLESŁAW LUBICZ-ZAHORSKI

Warszawa 527 107

ANONIM

Ciężkie losy legionera 529 107

ANONIM

Przyjaciółki 530 108

ANONIM

Cywilę 530 108

FELIKS GWIŹDŹ

Spokojnie nam tu, spokojnie... 531 108

3. Ostatnie akordy

BOLESŁAW WIENIAWA-DŁUGOSZOWSKI

Wieniec pieśni ułańskich o przysiędze 533 109

JAN SZCZĘSNY MAYZEL

Rota 533 109

ANONIM

[Marsz na pozycję, dość spokojnie...] 535 110

ANDRZEJ TADEUSZ HAŁACIŃSKI

My, Pierwsza Brygada 536 110

TADEUSZ BIERNACKI

My, Pierwsza Brygada 539 111

ROMAN MUSIALIK

Do Józefa Piłsudskiego 540 113

JÓZEF RELIDZYŃSKI

Rota piłsudczyków 542 113

ANONIM

Pieśń uwiecznionych 543 113

LUDWIK MARKOWSKI

Kręcą nami... 543 113

ANDRZEJ TADEUSZ HAŁACIŃSKI

Śmiej się, legonie... 545 114

ANONIM

[By powiększyć kadry narodowej armii...] 546 114

SŁAWA PRUSZYŃSKA

O, wierzyć... 546 115

EDWARD SŁOŃSKI

Nowy 1918 rok 547 115

ANONIM

Hasło 548 115

RAJMUND BERGEL

Pamiętna noc (15 II 1918) 548 116

MARIAN DUNIN-MAJEWSKI

Exodus 549 116

JÓZEF POREBA
Do Dziadka 550 116
ANONIM
[Jęczała Polska, gnieciona Moska-
lem...] 550 116

MARIAN DUNIN-MAJEWSKI
Na sąd... 554 117

ROMAN WOJNICZ HOROSZKIE-
WICZ

Nad Adriatykiem 554 117
Legun 555 117

ADAM KOWALSKI
Krakowiaki eks-relutonów 557
118

ROMAN EMINOWICZ
Los mnie żenie 558 118

JÓZEF RELIDZYŃSKI
Legionom — pożegnanie 561
118

IV. W STRONĘ ENTENTY

1. Krąg I Korpusu

JAN Z KOŚCIELCA POGORSKI
Hej, na konie! Lance w dłonie!
564 119

ANONIM
Pieśń armii generała Muśnickiego
564 119

TADEUSZ MICIŃSKI
W kościele 566 120

JOANNA PODHORSKA-OKO-
ŁÓW
Krechowce 567 120

WACŁAWA GRODZICKA-CZE-
CHOWSKA
Na rozwiązanie I Korpusu Wojska
Polskiego 568 120

2. Krąg II Korpusu

RAJMUND BERGEL
Pieśń o II Korpusie 569 120

Kaniów (Fragmenty z poematu)
I. Bitwa 575 120
Tułacza brygada 578 121

3. W szeregach murmańczyków

BOGUSŁAW SZUL
Idą w boje 581 121
Lamenty podbiegunowe 582
121

EUGENIUSZ MAŁACZEWSKI
Arena śmierci 584 122
Niezlomni 588 122
Pożegnanie 589 122
Mogiłom archangielskim i mur-
mańskim 593
Głos wielu mogił 594 122
[Po naszym życiu, unurzaniem...]
595 122
Wojenka, Wielka Pani 596 123

4. Krąg Dywizji Syberyjskiej

JÓZEF BIRKENMAJER
Powitanie Sybiru 598 123
Na dalekim posterunku 599
Noc wigilijna Dywizji Syberyj-
skiej 600 123
Po klęsce 600 123
Poległym 603

JÓZEF POWOJEWSKI
Na falach Irtyszu 604 123

5. W Rosji i na Ukrainie

ZYGMUNT GOZDAWA-GODLE-
WSKI
[Dziś Ty mi nie dasz wstążeczki
na drogę...] 605 124

WACŁAWA GRODZICKA-CZE-
CHOWSKA
O, Polsko... 606 124

KORNEL MAKUSZYŃSKI
Przekorna dziewczyna 606 124

BOLESŁAW LUBICZ-ZAHOR-
SKI
Marsz powrotu 610 124

BOGDAN ŻYRANIK

Pieśń Rewolucyjnego Warszaw-
skiego Czerwonego Pułku 611
125

LEOPOLD STAFF

Szkoła [Fragment] 613 125
Trójliść braterstwa 617 126
1914—1917 622
Polsko, nie jesteś ty już niewolni-
cą! 622

**KAZIMIERA IŁLAKOWICZÓW-
NA**

Lament nad poległym 623 126
A lulajże, lulaj!... 624 126
W wigilię powrotu 625 126
Dzwony Zaduszne [Fragmenty]
629 127
Słyszcie, jak się Polska modli
632 127

REMIGIUSZ KWIATKOWSKI

Polska idzie... 633 127
Hasło 634 127

BRONISŁAWA OSTROWSKA
[Wracają, wracają pułki...] 635
127

6. Po obu stronach Atlantyku**JÓZEF RUFFER**

Trzy psalmy 637 127
Wtóra litania pielgrzymów [Frag-
ment] 639 128

JAN STYKA

Rewia wojsk w Paryżu 14-go Lip-
ca 1918 641 128

ANONIM

Pieśń 1 pułku strzelców Hallera
645 129

ALFRED WRÓBLEWSKI

Od pomnika Tadeusza Kościuszki
w Washingtonie 646 129

IGNACY PADEREWSKI

Hymn bojowy 649 129

7. Świt Niepodległej**ALFONS DZIECIOŁOWSKI**

Do Rady Regencyjnej 651 129

JÓZEF RELIDZYŃSKI

Depesze warszawskie 652 130

ARTUR OPPMAN (OR-OT)

Staremu Miastu na pożegnanie
655 130

Marsz Polaków. Na wieść o zwy-
cięstwach armii polskiej w Ro-
sji 656 130

Manifest Ludu 657 131

ANTONI SŁONIMSKI

Alles, alles über Deutschland
658 131

JULIAN TUWIM

Rewizja 660 132

ANDRZEJ WŁAST

Szpicel 661 132

JAN LECHOŃ

Z cyklu „Polonia Resurrecta”
663 132

Paszkwil 663 133

Ostatnia proklamacja 664 133

Herostrates 669 135

Pieśń o Mackensenie 670 135

Piłsudski 671 136

EDWARD SŁOŃSKI

Od chłodnej Newy do Sprewy...
673 137

WŁADYSŁAW JUS

Witaj, Komendancie! 675 137

MARIA GROSSEK-KORYCKA

Hymn zmartwychwstania 677
138

ANEKS**1. Piosenki patriotyczne**

**WŁADYSŁAW LUDWIK AN-
CZYC**

Pieśń strzelców 685 138

ANONIM

Marsz, marsz, Polacy! 686 139

2. Anonimowe piosenki ludowo- -żołnierskie

I tak sobie śwista 688 139

Ułani-panięta 688 139

Druciarze 689 139

Hej, Madziar pije 689 140

Ksiądz mi zakazował 690 140

Haniś moja, Haniś 691 140

Smutna jest dola ma 692 140

Na zielonej łące 692 141

Chciała pani piwo pić... 693 141

W Ołomuńcu na „fajplacu”

[Urywki z dłuższej pieśni] 695
141

Od Krakowa czarna rola 695 141

Łączko, łączko... 696 141

Zielony mosteczek 697 141

3. Anonimowe piosenki lwow- skie

Husia-siusia! 698 142

Bal weteranów 699 142

Sensacja 700 142

Tirli-tirli 702 142

4. Inne piosenki popularne

Pobór na dziewczęta 703 143

Pieśń żeglarzy 704 143

Spis ilustracji 705